

Vaandeldragers en herauten

W.R. Faber¹, H.E. Menke¹, H.A.M. Neumann¹

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV) viert in 2021 haar 125-jarig bestaan. De Lustrumcommissie adviseerde het bestuur geen groots lustrumfeest te organiseren. Te veel zaken rond de covid 19 pandemie maken een dergelijke manifestatie ongewenst. Om deze mijlpaal toch niet helemaal geruisloos te laten passeren, vatte hoofdredacteur Rob Beljaards het plan op een bundeling samen te stellen van de tien meest toonaangevende publicaties van Nederlandse dermatologen uit die 125 jaar rijke geschiedenis. Deze 'canon' zou dan vergezeld moeten gaan met een korte biografie van de auteur, plus een commentaar van hedendaagse deskundigen over de waarde en betekenis van die oorspronkelijke publicatie alsook over de actuele stand der wetenschap op dit deel terrein. Dat alles onder regie van een gastredactie. Met enige trots bieden wij - als gastredacteurs - de lezer nu deze lustrumeditie van het NTvDV aan.

Vanaf het prille begin hebben Nederlandse dermatologen hun gedachtengoed en onderzoeksresultaten aan het papier toevertrouwd. En zo is de Nederlandse dermatologie de afgelopen 125 jaar geleidelijk uitgroeid tot een bloeiend onderdeel van de internationale dermatologie en is er een respectabele bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van dit vakgebied. [1,2] Om een antwoord te vinden op de vraag welke publicaties de Nederlandse dermatologie nationaal en internationaal op de kaart hebben gezet, heeft iedere gastredacteur, gebruikmakend van zijn kennis van de dermatologische literatuur en van geschiedenis van de dermatologie, tien artikelen ingebracht. Eén van de zoekcriteria was dat de hoofdauteur niet meer in leven mocht zijn. Dat klinkt wat morbide, maar wij wilden de discussie over de waarde van publicaties van nog levende collegae in dit kader en op deze plaats niet voeren. In gemeenschappelijk overleg kozen wij uit het corpus van zo'n dertigtal verzamelde artikelen. Het eindresultaat is een palet van tien publicaties, verspreid over diverse subdisciplines van de dermatologie, met voldoende spreiding over de afgelopen 125 jaar, en min of meer verdeeld over de verschillende Nederlandse universiteiten. Deze canon van toongevende publicaties vormt een staalkaart van de inhoudelijke ontwikkeling van de Nederlandse dermatologie. De selectie van de artikelen zal nauwelijks een verrassing zijn, daar alle tien auteurs hoogleraar waren aan een Nederlandse universiteit. Sommige van de gekozen publicaties zijn gamechangers, zoals het artikel van Rudi Cormane uit 1964 over immunodermatologie, andere geven een state of the art over ontwikkelingen in een bepaald onderdeel van de dermatologie, zoals het artikel van Eddie Hermans Sr. uit 1949 over röntgencontacttherapie. [3,4] Verrassend is misschien de keus van het artikel van Chanfleury van IJsselstein uit 1889 over maatschappelijke aspecten van de venereologie. [5] Het is niet zozeer het innoverend karakter als wel een eerbetoon aan de 'vader van de Nederlandse academische dermatologie' die ons tot deze keuze verleidde.

Ondanks de huidige feminisering van ons vak telt de lijst van tien publicaties geen vrouwelijke vaandeldragers. Jammer, maar niet verwonderlijk. Immers, de grote instroom van vrouwen in de dermatologie is van de laatste 30 jaar. Ongetwijfeld zal over enkele decennia deze genderongelijkheid in een lijst van toongevende publicaties zijn verdwenen.

Tot slot, wij zijn ons ervan bewust dat er een - onvermijdelijk - subjectief element zit in de keuze van artikelen. Maar we hopen een bijdrage te hebben geleverd aan het inzicht hoe de dermatologie in Nederland is gegroeid. Het spreekt vanzelf dat dit tevens een eerbetoon is aan onze grote voorgangers op wier schouders we staan om verder te kunnen zien.

LITERATUUR

1. Menke H, van Everdingen J, Faber WR, Toonstra J, van Vloten W. Dutch contributions to dermatology. *Belvédere/NVDV, Overveen/Utrecht, 2014.*
2. van Everdingen J, Menke H, Toonstra J. *Canon van de dermatologie. DCHG, Haarlem, 2011.*
3. Cormane RH. "Bound" globulin in the skin of patients with chronic discoid lupus erythematosus and systemic lupus erythematosus. *Lancet. 1964; 1(7332):534-5.*
4. Hermans EH Sr, Hermans EH Jr. De betekenis der röntgencontacttherapie voor de dermatologie. *Ned Tijdschr Geneesk. 1949; 93:3484-9.*
5. Chanfleury van IJsselstein. Het toezicht op de prostitutie, uit een hygiënisch oogpunt beschouwd. *Ned Tijdschr Geneesk. 1889; 33:336-42.*

CORRESPONDENTIEADRES

Henk Menke

E-mail: henkmenke@gmail.com

¹ Dermatoloog en gastredacteur van dit lustrumnummer